

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

SO Fier (00PQ00)

2022-2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

2.2 Visie

2.3 Onderwijs en ondersteuning

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

3.1 Deskundigheid

3.2 Voorzieningen

3.3 Onderwijsaanbod

3.4 Methoden

3.5 Fysieke ruimten

3.6 Protocollen

4 Organisatie van de ondersteuning

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2022
Naam van onze school	SO Fier
Onderwijstype	Speciaal onderwijs (SO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Openb. Primair Onderw. Utrecht
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband Utrecht PO
Onderwijssoorten	Normaal begaafd/normaal Moeilijk lerend/matig begaafd

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

We richten ons in ons onderwijs op het traditioneel aanbieden van de leerdoelen vanuit reguliere methodes en materialen. De focus ligt op het werken vanuit een veilig en voorspelbaar pedagogisch klimaat waarin kinderen ook aan doelen werken op het gebied van gedrag.

Onze visie op passend onderwijs

Als school voor speciaal onderwijs bieden wij onderwijs aan leerlingen die intensieve vragen stellen op het gebied van gedrag. Het is voor deze leerlingen niet mogelijk om op een reguliere s(b)o school onderwijs te volgen. Per leerling bekijken wij wat de onderwijsbehoeften zijn en stemmen hier ons onderwijsaanbod op pedagogisch en didactisch gebied op af. Het is van belang dat we hierbij rekening houden met wat er binnen onze mogelijkheden ligt. Dit doen we in overleg met verschillende samenwerkingsverbanden en andere betrokkenen/kernpartners.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Op SO Fier geven leerkrachten onderwijs aan leerlingen die intensieve gedragsvragen stellen, zowel internaliserend als externaliserend.

De leerling-populatie van SO Fier kenmerkt zich in grote mate door sociale gedragsproblematiek. Een deel van de leerling-populatie laat kenmerken zien van angstig en stemmingsverstoord gedrag. Het gaat hierbij om sociaal teruggetrokken gedrag, vage angsten, veel piekeren en somber, terneergeslagen gedrag.

Daarnaast vertoont een deel van de leerling-populatie autistisch gedrag, waarbij er ernstige problemen zijn in de sociale communicatie, zoals in een geheel eigen wereld leven, bedoelingen en emoties van een ander niet begrijpen, eigen gevoelens niet kunnen uitdrukken, stereotiepe gedragingen, weinig wendbaar zijn en een sterke behoefte aan bekende patronen.

Bij veel van onze leerlingen spelen hechtingsproblemen een rol.

SO Fier biedt onderwijs aan al deze leerlingen met deze uiteenlopende gedragsvragen, waarbij het belangrijk is om op te merken dat de hierboven genoemde gedragsproblemen zich ook zeer regelmatig in combinatie met elkaar voordoen.

Sterke punten in onze ondersteuning

Van de leerkrachten die op onze school werken, verwachten we dat ze in ruime mate beschikken over de pedagogische competenties die nodig zijn om een antwoord te kunnen geven op de intensieve gedragsvragen die leerlingen stellen.

In de SBL competenties voor leraren in het primair onderwijs wordt het pedagogisch competent zijn als volgt samengevat:

De leraar primair onderwijs moet de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de kinderen bevorderen. Hij moet hen helpen een zelfstandig en verantwoordelijk persoon te worden. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar primair onderwijs en om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar pedagogisch competent zijn.

Een leraar die pedagogisch competent is, creëert een veilige leeromgeving in zijn groep en zijn lessen. De leraar zorgt ervoor dat de kinderen

- weten dat ze erbij horen en welkom zijn;
- weten dat ze gewaardeerd worden;
- op een respectvolle manier met elkaar omgaan;
- uitgedaagd worden om verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar;
- initiatieven kunnen nemen en zelfstandig kunnen werken.

Elke maand houden we, door middel van een consultatieronde, goed in de gaten of onze onderwijspraktijk in de klas nog strookt met hoe we willen werken met elkaar.

Op school geven we les in kleinere klassen (maximaal 12 leerlingen). In elke bouw zijn ondersteuners werkzaam die leerkrachten en leerlingen door de dag heen ondersteunen.

Binnen onze school werken we veel samen met gespecialiseerde externen, zoals logopedisten, fysiotherapeuten, cluster 2 specialisten, buurtteam, school maatschappelijk werk, jeugdarts en aanbieders van specialistische jeugdhulp.

Grenzen aan onze ondersteuning

We staan er als school voor open om alle leerlingen met intensieve gedragsvragen onderwijs te bieden. We merken echter dat onze populatie steeds diverser wordt. Op dit moment hebben we (nog) onvoldoende antwoord op het onderwijs aan leerlingen met een moeilijk lerend niveau. Ook leerlingen, waarbij naast gedragsproblemen ook taalproblemen (TOS, NT2, meertaligheid) spelen, kunnen we niet altijd voldoende bedienen.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

De afgelopen jaren heeft ons onderwijs zich gericht op kinderen met gemiddelde/laag gemiddelde mogelijkheden. De komende jaren willen wij een visie en beleid maken op kinderen met een moeilijk lerend niveau. Ook willen we ons verder verdiepen in het op een juiste manier onderwijs geven aan leerlingen met een TOS of grote taalachterstand.

Op dit moment scholen we ons in het instructie geven volgens het EDI model. Op deze manier willen we tegemoet komen aan de behoefte aan directe feedback die onze leerlingen hebben, en willen we ons didactisch handelen verstevigen.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft in welke ondersteuningsbehoeften onze school wil voorzien.

Gedragmatige ondersteuningsbehoefte(n)
Internaliserend gedrag
Autisme (ASS)
Psychiatrische stoornissen algemeen
Externaliserend gedrag

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Deskundige	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autisme-specialist			
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Consulent passend onderwijs			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Intern begeleider			
Jonge kind specialist			
Laagbegaafdenspecialist			
Leerkrachtondersteuner			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
NT2-specialist			
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			
Onderwijsassistent			
Orthopedagoog			
Psycholoog			

Reken-/wiskunde-specialist			
Remedial teacher			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Schoolpsycholoog			

Toelichting deskundigheid

Logopedie en fysiotherapie worden door een externe partij verzorgd in de school. Dit geldt ook voor dyslexie-onderzoek en -behandeling, en arrangementen van cluster 2 en het swv op het gebied van taal-spraak.

We hebben onze eigen GZ-psycholoog, schoolpsycholoog en orthopedagoog in dienst. Veel van onze leerkrachten zijn opgeleide specialisten (bijvoorbeeld master SEN of master psychologie). Daarnaast hebben we leerkrachten die zijn opgeleid tot taal-, reken- en leesspecialist in huis.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)			
Hoogbegaafdheidsklas (voltijd)			

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod executieve functies			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			

Binnen onze school is er structureel aandacht voor signaleren van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Toelichting onderwijsaanbod

Voor vrijwel alle leerlingen geldt dat we een intelligentieonderzoek beschikbaar hebben ofwel zelf afnemen. Onze populatie kenmerkt zich door een groot deel gemiddeld - of benedengemiddeld intelligente leerlingen. De intelligentieprofielen zijn doorgaans zeer discrepant. Voor dyslexie zetten we via een exten bureau onderzoek en behandeling in. Trauma-sensitief aanbod in de OZA wordt verzorgd door Youké.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Time-out aanpak			

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ontspanningsruimte
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Ruimte voor een time-out
Ruimte voor één op één begeleiding
Praktijklokalen/-voorzieningen tuin(kas)
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Praktijklokalen/-voorzieningen techniek
Behandelingsruimte
Verzorgingsruimte
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie of ernstige leesproblematiek	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	0	0 %	0 %	0 %	0 %

Indicator HGW	Score
Ons team reflecteert op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ver ontwikkeld
De school heeft een protocol anti-pestten en ons team is hiervan op de hoogte en handelt hiernaar.	Ver ontwikkeld
De samenwerking met de leerplichtambtenaar is effectief en passend bij de situatie van de school.	Ver ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is beschreven. In ons team is voortdurende aandacht voor afstemming tussen alle betrokkenen.	Ver ontwikkeld
De school heeft een protocol dyscalculie en ons team is hiervan op de hoogte en handelt hiernaar.	Niet te beoordelen
De school heeft een protocol dyslexie en ons team is hiervan op de hoogte en handelt hiernaar.	Ver ontwikkeld
Ons team blijft zich continu ontwikkelen qua kennis, vaardigheden en ervaring.	Ver ontwikkeld
Ons team verkent en benoemt concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ver ontwikkeld
De samenwerking met de medewerker van de JGZ is effectief en passend bij de situatie van de school.	Ontwikkeld
Ons team reflecteert systematisch hun handelen en aanpak middels een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld

Ons team werkt planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ver ontwikkeld
Ons team geeft vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn.	Ver ontwikkeld
De samenwerking met de consultant van het SWV is effectief en passend bij de situatie van de school.	Ver ontwikkeld
Ons team weet wat de onderwijsbehoeften van de leerlingpopulatie is en handelt daar ook naar.	Ver ontwikkeld
De samenwerking met de gezinswerker van de buurtteams is effectief en passend bij de situatie van de school.	Ontwikkeld
Ons team maakt keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ver ontwikkeld
Ons team gaat in houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan en heeft hoge verwachtingen van alle leerlingen.	Ver ontwikkeld
Ons team is expert en heeft regie op het leren van leerlingen - als de leerling bij een bepaald doel expert is, kan het eigenaarschap meer verschuiven van de leerkracht naar de leerling.	Ontwikkeld
Ons team evalueert en actualiseert (half)jaarlijks de ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's).	Ver ontwikkeld
Ons team evalueert en bewaakt regelmatig en systematisch de kwaliteit van het onderwijsaanbod.	Ver ontwikkeld
Ons team werkt samen met ouders. Ons team betreft hen als ervaringsdeskundige en partner bij de ontwikkeling en uitvoering van de aanpak.	Ver ontwikkeld
De school heeft een protocol medisch handelen en ons team is hiervan op de hoogte en handelt hiernaar.	Ontwikkeld
Ons team heeft inzicht in hun eigen bekwaamheden: iedereen kent zijn of haar eigen kwaliteiten en weet deze bewust in te zetten. Bepaalde kwaliteiten worden op de juiste momenten ingezet.	Ontwikkeld
De school heeft een meldcode van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling en ons team is hiervan op de hoogte en handelt hiernaar.	Ver ontwikkeld
Ons team bespreekt systematisch de informatie die voortkomt uit succesvolle en/of mislukte aanpakken/projecten en zoekt naar voortgang en/of verbeteringen.	Ver ontwikkeld

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De Commissie voor de Begeleiding volgt de didactische en pedagogische ontwikkeling van de leerlingen vanaf de plaatsing tot en met de uitstroom en ziet er op toe dat deze beantwoordt aan de individuele onderwijsbehoeften en de uitstroombestemming van leerlingen.

De CvB bestaat uit de directeur, de adjunct-directeur, intern begeleiders, gedragswetenschappers en schoolmaatschappelijk werker. Op afroep kunnen zowel interne deskundigen als externe deskundigen (denk aan logopedist, fysiotherapeut, buurtteam, jeugdarts, leerplichtambtenaar) uitgenodigd worden voor dit overleg.

De leden van de CvB begeleiden en ondersteunen de leerkrachten en leerlingen. Uitgangspunt daarbij is het OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP). In de voortgangsbesprekingen worden de vorderingen van elke leerling geëvalueerd en wordt er nagegaan of de leerling zich in zowel didactisch als pedagogisch opzicht in voldoende mate ontwikkelt ten opzichte van de uitstroombestemming. De uitstroombestemming wordt bepaald op basis van het intelligentieniveau, didactische resultaten en de onderwijsbehoeften van elk kind afzonderlijk. Op basis van de uitstroombestemming worden didactische - en pedagogische doelen geformuleerd en/of bijgesteld. Over deze doelen is meer te vinden in ons doelenboek. Ouders kunnen bij het vaststellen van de uitstroombestemming hun zienswijze aangeven. De bespreking kan aanleiding geven tot nader onderzoek.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Intern begeleider
- Leraar
- Gedragsspecialist / orthopedagoog

Toelichting op de samenwerking met ouders

De teamleden zien een goede samenwerking met ouders als voorwaarde om tot een succesvolle ontwikkeling van een kind te komen. Ouders delegeren een deel van hun opvoedingsverantwoordelijkheid aan de school. Ouders en school dienen als partners in opvoeding van het kind te functioneren. Dit betekent dat beide partners ook bepaalde wederzijdse verwachtingen mogen hebben. Belangrijk is dat ouders de visie van de school onderschrijven en dat ouders vanuit hun rol als eindverantwoordelijken alle moeite doen om hun kind zich zo optimaal mogelijk te laten ontwikkelen (voldoende rust en regelmaat, goede voeding, het verstrekken van relevante informatie over het kind etc.).

Andersom mogen ouders verwachten dat de school hen tijdig, transparant en zo volledig mogelijk informeert. Na schooltijd zijn de leerkrachten aanwezig om ouders te woord te staan. Dat zal meestal, gezien de geografische afstand, telefonisch, via de ouder-app Parro of per e-mail gebeuren.

Ouders kunnen bij de school ook terecht met vragen over opvoeding, problemen of zorgen over de ontwikkeling van hun kind. Zo nodig kan er doorverwezen worden naar hulpverleningsinstanties. Leerkrachten gaan bij alle leerlingen op huisbezoek, om zo de samenwerking en afstemming te bevorderen.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school. Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider
- Directie

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- gedragswetenschappers

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Voorschool (ko)
Speciaal onderwijs (so)
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Leerplichtambtenaar
Jeugdhulpverlening
Lokale overheid / gemeente
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Buurtteammedewerkers
Consulent passend onderwijs van het SWV
GGZ / Jeugd-GGZ
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Andere keten-/kernpartners
pleegzorg
voogdij-instellingen
specialistische jeugdhulp

veilig thuis

Integraal aanbod

Onderwijs en opvoedkundige zorg zijn geïntegreerd

Onderwijs en psychiatrische zorg zijn geïntegreerd

5. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.